

Museu Diocesà de Barcelona

Monument de la Pia Almoina
Avinguda Catedral, 4 • 08002 Barcelona
Tels. 93 315 22 13 / 93 268 75 82 • museudb@yahoo.es

Obert: dimarts-dissabte, 10-14 / 17-20 h.; diumenge, 11-14 h.
Abierto: martes-sábado, 10-14 / 17-20 h.; domingo, 11-14 h.
Open: Tuesday-Saturday, 10-14 / 17-20 h.; Sunday, 11-14 h.

ASSOCIACIÓ DE
BIBLIÒFILS DE
BARCELONA

Museu Diocesà
de Barcelona

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

Creativitat
i Innovació
Any Europeu 2010

Muses de la IMPREMTA

LA DONA A LES ARTS DEL LLIBRE
Segles XVI-XIX

Musas de
la IMPREMTA

LA MUJER EN LAS ARTES DEL LIBRO
Siglos XVI-XIX

Muses of the
PRINTING PRESS

WOMEN IN THE ART OF BOOKS
16th-19th centuries

Museu Diocesà de Barcelona
1-12-09 / 31-1-10

Si bé és cert que des de l'inici de l'art tipogràfic al segle XV, i fins a principis del XIX, l'edició i la impremta foren un negoci fonamentalment de caràcter familiar, la història del llibre no ofereix pràcticament referències a la presència i a la participació de les dones. L'escassa consideració amb la que s'ha tractat l'activitat de moltes impressores s'ha justificat, algunes vegades, subratllant la situació circumstancial que les va permetre assolir la direcció dels establiments, tot i que en realitat la falta de notícies sobre les tasques que varen realitzar s'hauria de relacionar en molts casos amb els prejudicis i amb un coneixement molt superficial de l'autèntic funcionament dels tallers d'impremta.

Malgrat tot la relació de les dones impressores és suficientment àmplia i diversa com per confirmar que la seva participació fou decisiva per al desenvolupament de bona part dels negocis tipogràfics. De fet no foren tan sols el suport econòmic de les seves llars sinó que també varen permetre la continuïtat dels negocis i la consolidació de la indústria del llibre i dels oficis relacionats: la tipografia, l'enquadernació o la il·lustració. La intenció de la mostra "Muses de la impremta" és exposar els llibres i altres materials de l'àmbit imprès que posin de manifest la intervenció de la dona en la direcció dels establiments tipogràfics, així com la seva participació en alguns dels processos que intervenen en la realització dels productes editorials.

Aquesta mostra no implica tan sols a les dones actives a Catalunya i a la resta d'Espanya al llarg dels segles XVI i XIX sinó també a les impressores mexicanes i americanes de les que tenim notícia.

***S**i bien es cierto que desde el inicio del arte tipográfico en el siglo XV, y hasta principios del siglo XIX, la edición y la imprenta fueron negocios fundamentalmente de carácter familiar, la historia del libro no ofrece prácticamente referencias a la presencia y participación de las mujeres. La escasa consideración con la que se ha tratado la actividad de muchas impresoras se ha justificado, en algunas ocasiones, subrayando la situación meramente circunstancial que les permitió acceder a la dirección de los establecimientos, aunque en realidad la falta de noticias sobre las tareas que realizaron debería relacionarse en muchos casos con los prejuicios y con un conocimiento muy superficial del auténtico funcionamiento de los talleres de imprenta.*

***S**in embargo la relación de mujeres impresoras es lo suficientemente amplia y diversa como para confirmar que su participación fue decisiva para el desarrollo de buena parte de los negocios tipográficos. De hecho estas impresoras no fueron solamente sustento económico de sus hogares sino que permitieron la continuidad de los negocios y la consolidación de la industria del libro y sus áreas relacionadas: la tipografía, la encuadernación o la ilustración. La intención de la muestra "Musas de la imprenta" es exponer los libros y otros materiales del ámbito impreso que pongan en evidencia la intervención de la mujer en la dirección de los establecimientos tipográficos, así como su participación en algunos de los procesos que interviene en la realización de los productos editoriales.*

***E**sta muestra no implica tan sólo a las mujeres activas en Cataluña y el resto de España a lo largo de los siglos XVI y XIX sino también a las impresoras mexicanas y americanas de las que tenemos noticia.*

Although it is true that from the beginnings of typographical art in the XV century until the start of the XIX century, publishing and printing were mainly family businesses, there are practically no references in the history of books to the presence and participation of women. The lack of appreciation of the activities carried out by many women printers has sometimes been justified by the merely circumstantial situations that enabled them to manage establishments when, in fact, the lack of information on their work in many cases is due to prejudice and to a very superficial knowledge of how printing businesses actually functioned.

However, the list of women printers is sufficiently long and diverse to confirm that their participation was decisive in the development of a large number of typographical businesses. In fact, these women printers were not merely breadwinners for their households but also enabled businesses to continue and helped strengthen the book industry and related areas, such as typography, bookbinding or illustration. The aim of the "Muses of the Printing Press" exhibition is to exhibit books and other printing materials that evidence women's participation in the management of typographical establishments and in some of the processes involved in the making of publishing products.

This exhibition does not only include women working in Catalonia and the rest of Spain from the xvth to the xixth centuries, but also Mexican and American women printers we know about.

**EL PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ DE BIBLIÒFILS DE BARCELONA I
EL DIRECTOR DEL MUSEU DIOCESÀ DE BARCELONA,**

es complauen a convidar-vos a les conferències paral·leles a l'exposició "Muses de la impremta. La dona a les arts del llibre (segles XVI-XIX)" (Museu Diocesà, 1 de desembre del 2009 / 31 de gener del 2010).
L'acte de presentació anirà a càrrec dels comissaris de la mostra, Marina Garone Gravier i Albert Corbeto.

A continuació les Dres. Rosa M. Gregori Roig, Àngels Solà i Parera i Marina Garone Gravier, pronunciaran les conferències respectives sobre la participació de les dones al món de la impremta.

L'acte se celebrarà el proper dimecres 2 de desembre, un dia després de la inauguració de l'exposició, al Palau del Lloctinent (C/ Comtes 2), seu de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, a les 18,30 hores.

Amb el suport de:

